

Briselē, 2025. gada 2. jūnijā
(OR. en)

9607/25

RECH 252
COMPET 445
IND 164
MI 346

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2025. gada 28. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2025) 270 final
Temats:	KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģija Izvēlēties Eiropu darījumdarbības sākšanai un izvērsšanai

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 270 final.

Pielikumā: COM(2025) 270 final

Briselē, 28.5.2025.
COM(2025) 270 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģija

Izvēlēties Eiropu darījumdarbības sākšanai un izvēršanai

{SWD(2025) 138 final}

1. IEVADS

Konteksts

Ir pienācis laiks Eiropai kļūt par jaunuzņēmumu dzinējspēku. No tā ir atkarīga mūsu konkurētspēja un galu galā arī labklājība. Plaukstoša jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu ekosistēma var pārveidot Eiropas ekonomiku – palielināt ražīgumu, radīt kvalitatīvas darba vietas un piesaistīt talantus un investīcijas. Turklāt tā var būtiski veicināt iespēju sasniegt Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas politikas pamatnostādnēs izvirzīto mērķi palielināt ražīgumu un tehnoloģisko suverenitāti un mūsu ekonomikas centrā izvirzīt inovāciju. Tā ir svarīgs elements, kas palīdz īstenot Konkurētspējas kompasa aicinājumu atsākt pozitīvu inovācijas ciklu.

Eiropas jaunuzņēmumi un augošie uzņēmumi jau veicina inovāciju un radošumu visā mūsu ekonomikā. Savienībā 35 000 agrīna posma uzņēmumu un papildus tiem 3400 tehnoloģiju uzņēmumu, kas atrodas izaugsmes posmā, ir galvenais jaunu produktu un pakalpojumu avots¹. Tie izceļas ar spēju piedāvāt inovatīvus risinājumus klientu problēmām, pievērsties nišām vai jauniem tirgiem un risinot problēmas, ko bieži vien neņem vērā lielāki uzņēmumi. Tie ir revolucionāras inovācijas dzinējspēki un rada jaunus tirgus, kuros ES var uzņemties vadību pasaulē. Tie arī stimulē inovāciju lielākos, stabilos uzņēmumos, izmantojot sadarbību, konkurenci un iegādi.

Plaukstoša jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu ekosistēma Eiropā ir būtiska arī mūsu plašākai stratēģiskajai autonomijai un noturībai. Eiropas jaunuzņēmumi un augošie uzņēmumi stiprina ES industriālo jaudu un ražīgumu un palīdz samazināt atkarību galvenajās nozarēs un kritiski svarīgās tehnoloģijās. Būtiski ir tas, ka tiem ir arī liela nozīme darba vietu nodrošināšanā eiropiešiem, jo pēdējos desmit gados trīs miljonus darba vietu ir radījuši tehnoloģiju jaunuzņēmumi vien. Šo pārveidi var vēl vairāk pastiprināt kandidātvalstu pakāpeniska integrācija, paplašinot Savienības konkurētspējīgās ekosistēmas tvērumu.

Diagnoze: spēcīgi pamati, ilgstošas problēmas

Jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem ir stabils pamats uzplaukumam ES, arī augsti kvalificēts darbaspēks un stabila regulatīvā sistēma. ES ir pasaules ekonomikas dzinējspēks, kas izvirzījies vadībā pētniecības un inovācijas jomā, 450 miljonu patērētāju vienotais tirgus, efektīva un godīga konkurence, ievērojami mājtsaimniecību uzkrājumi, paredzama investīciju un darījumdarbības vide, kuras pamatā ir tiesiskums. Tehnoloģiju darījumdarbība pieaug, jo katru gadu tiek izveidots vairāk jaunuzņēmumu nekā ASV, un kopš 2015. gada ir četrkārtšojies agrīnā posma uzņēmumu skaits².

ES un valstu politika ir ievērojami uzlabojusi jaunuzņēmumu ekosistēmu^{3,4}. Kopš 2007. gada ES finansētie jaunuzņēmumi, kas izstrādā progresīvas tehnoloģijas, ir piesaistījuši vairāk nekā 70 miljardus EUR iespējkapitālā un radījuši vairāk nekā 500 miljardus EUR

---

¹ Atomico (2024), *State of the European Tech* 2024.

² Dealroom – *Accelerating Europe report*, 2025.

³ Piemēram, Eiropas Jaunuzņēmumu valstu alianse (ESNA), kuras uzdevums ir apzināt politikas paraugpraksi jaunuzņēmumiem, tajā dalīties un to īstenot, kā arī uzraudzīt dalībvalstu progresu tās īstenošanā atbilstoši valstu kompetencei.

⁴ Eiropas Komisija, Eiropas topošie līderi: jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu atbalsta iniciatīva, COM(2016) 733 final, 2015. gada 22. novembris; iniciatīva “Jaunuzņēmumu Eiropa” (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/startup-europe>).

uzņēmuma vērtībā. Eiropas Inovācijas padome (EIP), kas tika izveidota 2018. gadā ar 10,1 miljarda EUR lielu budžetu, atbalsta revolucionāras inovācijas no pētniecības līdz paplašināšanai. Šodien EIP fonds ir viens no lielākajiem dziļo tehnoloģiju iespējkapitāla fondiem ES, kura mērķis ir līdz 2027. gadam jaunuzņēmumiem piesaistīt līdz 20 miljardiem EUR. *InvestEU*, kas ir ES lielākā programma uzņēmumu atbalstam visos attīstības posmos, to papildina, atbalstot sagatavošanas kapitālu, izaugsmi, paplašināšanu, ražošanu un izvēršanu⁵. Tādi partneri kā Eiropas Investīciju fonds rada iespēju *InvestEU* būtiski veicināt Eiropas iespējkapitāla ekosistēmas attīstību, savukārt Eiropas tehnoloģiju čempionu iniciatīva ir sekmīgi apvienojusi publiskos līdzekļus, lai atbalstītu Eiropas iespējkapitāla fondus.

Taču Eiropā joprojām ir grūti sākt un izvērst inovatīvus uzņēmumus. Eiropas jaunuzņēmumi un augošie uzņēmumi joprojām saskaras ar ievērojamām problēmām pārejā no laboratorijas uz tirgu, piekļuvē kapitālam un talantiem, kā arī attiecībā uz sekmīgu izejas iespēju. Tirgus joprojām ir sadrumstalots, tajā pastāv reģionāla nelīdzsvarotība, un ES centienus pārvērst pētījumus tirgū laižamos produktos un izvērst uzņēmumus kavē nepilnīgs vienotais tirgus, arī regulējuma sadrumstalotība, mazāka investoru vēlme uzņemties risku, lēna inovācijas ieviešana un nepietiekami izmantots publiskais iepirkums.

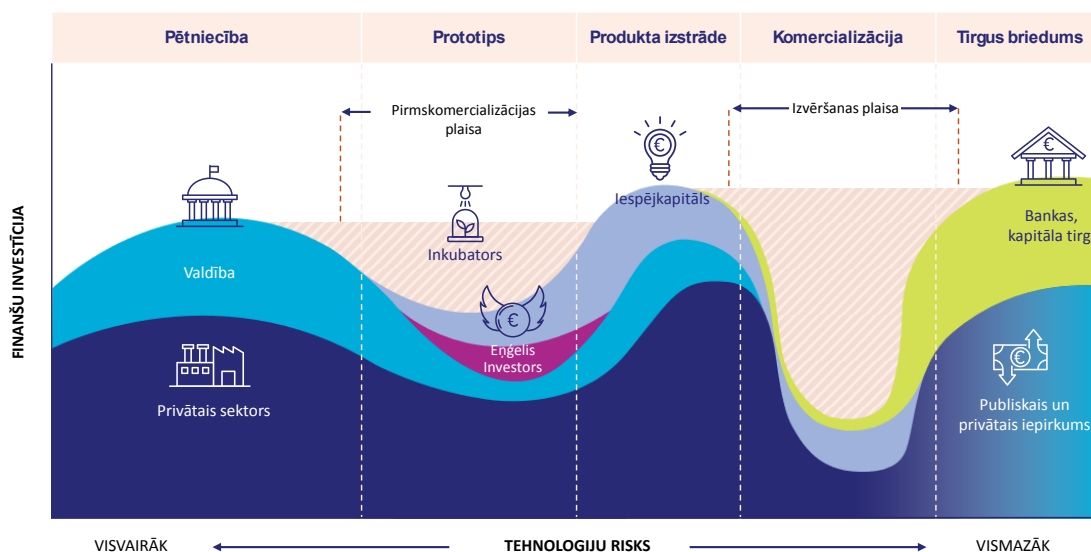
Eiropas jaunuzņēmumi bieži saskaras ar divām “nāves ielejām” (1. attēls). Pirmais gadījums ir tad, kad inovācijas nekļūst par tirgū laižamiem produktiem, bet otrs, kas ir īpaši sarežģīts Eiropā, notiek tad, kad uzņēmumiem ir grūtības izvērst darbību. Laikposmā no 2008. līdz 2021. gadam gandrīz 30 % Eiropas “vienradžu”⁶ tika pārcelti ārpus ES⁷, un tikai 8 % no visas pasaules augošajiem uzņēmumiem atrodas Eiropā. Pastāv risks, ka Eiropa atpaliks stratēģisko tehnoloģiju jomā, jo tai ir grūti noturēt un piesaistīt augošus tehnoloģiju uzņēmumus ar augstu potenciālu.

---

⁵ Aptuveni 40 % no *InvestEU* garantijas 26,2 miljardu EUR apmērā tiek izmantoti, lai piešķirtu atbalstu ar augstu risku saistīta iespējkapitāla parāda nodrošinājumam, kvazikapitālam un kapitāla ieguldījumiem, ko veic īstenošanas partneri saskaņā ar riska dalīšanas vienošanos ar ES budžetu.

⁶ “Vienradzis” ir privāts uzņēmums – jaunuzņēmums –, kura tirgus vērtība ir 1 miljards EUR vai lielāka.

⁷ “In search of the EU unicorns – what do we know about them?” JRC technical report, 2022, <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC127712>

1. attēls. Jaunuzņēmumu divkārsšās nāves ielejas vienkāršots attēlojums

Iecere: padarīt ES par jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu dzinējspēku

ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģijas mērķis ir padarīt Eiropu par labāko vietu pasaulē, kur izveidot un attīstīt globālus tehnoloģiju virzītus uzņēmumus, arī dziļo tehnoloģiju uzņēmumus. Tajā galvenā uzmanība pievērsta palīdzības sniegšanai novatoriem, dibinātājiem un investoriem izvēlēties Eiropu – apstākļu uzlabošanai jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, ļaujot tiem izmantot jaunās ģeopolitiskās iespējas un samazinot iemeslus uzņēmuma pārcelšanai ārpus ES. Tas ir ļoti būtiski tādām stratēģiskām tehnoloģijām kā mākslīgais intelekts, kvantu tehnoloģijas, progresīvi pusvadītāji, medicīnas tehnoloģijas, biotehnoloģija, bioekonomikas lietojumi, tīrās tehnoloģijas un enerģētika (arī kodoltehnoloģija), ūdens un zilās tehnoloģijas, drošība, aizsardzība, kosmos, robotika un progresīvi materiāli⁸.

Pamatojoties uz Komisijas vienotā tirgus stratēģiju⁹ un citiem centieniem uzlabot darījumdarbības vidi, stratēģija ir vērsta uz piekļuves uzlabošanu Eiropas iekšējam tirgum, kam ir milzīgs potenciāls veicināt inovāciju un saglabāt Eiropas uzņēmumu konkurētspēju pasaules mērogā. Tas ļauj jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem augt un sasniegt mērogu, kas vajadzīgs efektīvai konkurēšanai.

Lai to panāktu, stratēģijas mērķis ir virzīt Eiropas ekonomiku uz modeli, kurš ir vairāk fokusēts uz darījumdarbību un inovāciju. Tās mērķis ir izveidot dinamisku ekosistēmu, kurā tiek veicināts drosmīgs redzējums un pārdomāta riska uzņemšanās un kurā neveiksme tiek uzskatīta par neaizstājamu progresa daļu. Stratēģija virzīs politikas un regulējuma izmaiņas visā ES, Komisijai rādot piemēru. Mērķis ir pavērt ceļu nākamajai Eiropas jaunuzņēmumu, “kentauru” un “vienradžu” paaudzei, kuriem ir potenciāls kļūt par pasaules tehnoloģiju līderiem.

⁸ Ietverot visus divējāda lietojuma izmantojumus.

⁹ [Vienotā tirgus stratēģija](#).

Stratēģijā ir izklāstīti vairāki normatīvie, politikas un finansiālā atbalsta pasākumi Eiropas jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu atbalstam gan ES, gan dalībvalstu līmenī. Tās ietekmi noteiks 1) jaunuzņēmumu skaita pieaugums ES, 2) “kentauru”¹⁰ skaita pieaugums ES un 3) “vienradžu” skaita pieaugums ES un salīdzinājums ar ES konkurentiem pasaulē.

Stratēģija ir strukturēta, ņemot vērā dažādas vajadzības, ar kurām inovatīvs uzņēmums var saskarties visā savā dzīves ciklā no darbības sākuma līdz izvēršanās brīdim un briedumam un panākumiem ES:

- 1) inovācijai labvēlīgs regulējums;
- 2) labāks finansējums;
- 3) strauja ieiešana tirgū un paplašināšanās;
- 4) atbalsts labākajiem talantiem; kā arī
- 5) piekļuve infrastruktūrai, tīkliem un pakalpojumiem.

Stratēģiju papildina Komisijas dienestu darba dokuments.

---

¹⁰ Kentauri ir privāti jaunuzņēmumi, kuru tirgus vērtība ir 100 miljoni EUR vai lielāka.

2. INOVĀCIJAI LABVĒLĪGS REGULĒJUMS

Eiropu slavē par tās stingrajiem regulatīvajiem standartiem, kas nodrošina stabilitāti un uzticēšanos gan ES, gan ārpussavienības investoriem. ES tiesiskais regulējums jaunuzņēmumiem arī garantē drošību un skaidrību, jo veicina inovāciju un darbīdardarbību. Vienlaikus Komisija aktīvi samazina administratīvo slogu, virzoties uz 25 % samazinājumu uzņēmumiem un 35 % samazinājumu MVU, tādējādi uzlabojot elastīgumu. Vienotā tirgus stratēģija¹¹ pievēršas sadrumstalotībai un šķēršļiem brīvai preču un pakalpojumu apritei, nodrošinot stabilu pamatu izaugsmei.

Cenšoties saglabāt konkurētspēju strauji mainīgajā globālajā tehnoloģiju vidē, ES saskaras ar vairākām problēmām. Regulējuma sadrumstalotība dalībvalstīs apgrūtina jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu efektīvu darbību vienotajā tirgū. Dažādas valstu tiesību sistēmas, īpaši tādās jomās kā nodokļi, sabiedrības tiesības un vērtspapīru tiesības, rada šķēršļus investoriem, ierobežojot kapitāla plūsmu. Jaunuzņēmumi saskaras arī ar grūtībām, cenšoties pielāgoties dažādām darba tiesībām un augstām izmaksām neveiksmes gadījumā, un tas rada nenoteiktību gan dibinātājiem, gan investoriem. Turklāt jauno tehnoloģiju regulatīvās apstiprināšanas lēnums, kā arī pašreizējais tiesiskais regulējums, kas inovācijai nepielāgojas ātri, kavē revolucionāru produktu un pakalpojumu ieviešanu.

Lai risinātu šīs problēmas, ES ir jāuzlabo regulatīvā elastība. Gaidāmais Eiropas Inovācijas akts un 28. režīms palīdzēs visā ES attīstīties jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem. Maksātnespējas direktīvas pieņemšana vienkāršos maksātnespējas procedūras un dos labumu arī jaunuzņēmumiem, mazinot sarežģītību un izmaksas. Gaidāmajā ieteikumā par nodokļiem, kas ir daļa no tīras rūpniecības kursa, tiks ieteikts labvēlīgi izturēties pret tūlītēju norakstīšanu izdevumos un paātrinātu amortizāciju un nodrošināt stimulus nodokļu kredītiem, ar kuriem atbalsta jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu investēšanas darbības. Turklāt **“regulatīvās smilškastēs”**¹² var nodrošināt jaunuzņēmumiem reālu testēšanas vidi, ļaujot tiem pilnveidot inovācijas, turpretī regulatori var labāk izprast jauno inovāciju vajadzības un pielāgot noteikumus, lai labāk reaģētu uz šīm problēmām. Tāpēc “smilškastēs” ne tikai palīdz jaunuzņēmumiem¹³, bet arī veicina ciešāku sadarbību ar iestādēm, veidojot uzticēšanos un piesaistot investīcijas, un, ja tās piemēro vietējiem apstākļiem pielāgotai inovācijai, tās var veicināt vietējo attīstību teritoriālā mērogā.

Komisija Eiropas pusgada procesā ierosinās konkrētām valstīm adresētus ieteikumus, lai dalībvalstīs uzlabotu inovācijas politiku un vienkāršotu darbīdardarbības vidi. Komisija turpinās ar tehniskā atbalsta instrumentu stiprināt dalībvalstu administratīvās spējas. Turklāt Komisija centīsies paātrināt ES standartizācijas procesus nolūkā neatpalikt no

---

11 *The Single Market: our European home market in an uncertain world*, COM(2025) 500 final.

12 Padomes secinājumi par “regulatīvajām smilškastēm” un eksperimentu klauzulām kā instrumentiem inovācijai labvēlīgam, nākotnes prasībām atbilstošam un noturīgam tiesiskajam regulējumam, kas spēj pārvarēt radikāli transformatīvus izaicinājumus digitālajā laikmetā 2020/C 447/01, OV C 447, 23.12.2020., 1. lpp.

13 Piemēram, vairāk nekā 60 % finanšu tehnoloģiju jaunuzņēmumu, kas piedalījās “regulatīvajās smilškastēs”, pirmajos sešos izmēģinājumu mēnešos (<https://www.jbs.cam.ac.uk/faculty-research/centres/alternative-finance/publications/early-lessons-on-regulatory-innovation-to-enable-inclusive-fintech/>) izdevās piesaistīt investīcijas, un dalība “smilškastēs” to iespējas piesaistīt finansējumu palielināja par 50 % (<https://www.bis.org/publ/work901.pdf>).

tehnoloģiskajiem sasniegumiem, nodrošinot, ka jaunuzņēmumu ienākšana tirgū un paplašināšanās visā vienotajā tirgū kļūst raitāka un ātrāka.

Darbības

- **Komisija ierosinās Eiropas 28. režīmu**, kas uzņēmumiem nodrošinās vienotu noteikumu kopumu. Tas ietvertu ES korporatīvo tiesisko regulējumu, kura pamatā būtu pēc noklusējuma digitāli risinājumi, un palīdzētu uzņēmumiem pārvarēt šķēršļus uzņēmumu izveidei, paplašināšanai un darbībai visā vienotajā tirgū. Lai to panāktu, Komisija vienkāršos piemērojamos noteikumus un samazinās izmaksas, kas rodas neveiksmju gadījumā, pievēršoties konkrētiem aspektiem attiecīgajās tiesību jomās, tostarp maksātspējas, darba un nodokļu tiesību jomā. Tā izskatīs iespēju ļaut uzņēmumiem Eiropā iedibināties ātrāk, ideālā gadījumā – 48 stundās (2026. gada 1. cet.).
- **Komisija ierosinās Eiropas darījumdarbības maku** kā pamatu vienkāršai un digitālai darījumdarbībai ES, izveidojot digitālo identitāti visiem ekonomikas dalībniekiem un nodrošinot sistēmu verificētu datu un akreditācijas datu kopīgošanai, lai visā Savienībā nodrošinātu netraucētu digitālo mijdarbību starp ekonomikas dalībniekiem un publiskās pārvaldes iestādēm (2025. gada 4. cet.).
- **Komisija ierosinās Eiropas Inovācijas aktu, kas arī veicinās “regulatīvās smilškastēs”**, lai novatori varētu izstrādāt un izmēģināt jaunas idejas. Tajā būs ietverta vienota juridiskā definīcija un pamatprincipi attiecībā uz “regulatīvo smilškastu” izveidi, arī pārrobežu vai konkrētai vietai pielāgotas “regulatīvās smilškastēs”, vienlaikus apmierinot nozarei specifiskas vajadzības (2026. gada 1. cet.).
- Komisija ierosinās **dalībvalstīm brīvprātīgu “inovācijas noturības testu”**, kurā būs ieteikumi dalībvalstīm, lai tās, gatavojot jaunus vai pārskatītus valsts tiesību aktus, sistemātiski novērtētu iespējamo ietekmi uz inovāciju (2026. gada 1. cet.).
- Komisija nāks klajā ar priekšlikumiem **samazināt regulatīvo slogu stratēģiskās nozarēs**, izmantojot gaidāmos nozaru leģislatīvos un neleģislatīvos priekšlikumus, piemēram, ES Biotehnoloģiju aktu, ES Bioekonomikas stratēģiju, ES dzīvības zinātņu stratēģiju, Progresīvo materiālu aktu, Medicīnisko ierīču regulu un Omnibus aizsardzības vienkāršošanas paketi (no 2025. gada).
- Komisija **pārskatīs Standartizācijas regulu**, lai padarītu standartu noteikšanas procesus ātrākus un pieejamākus, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumiem (2026. gada 2. cet.).
- Komisija **sāks pētījumu**, lai novērtētu, cik lielā mērā uzņēmumu pārstrukturēšana tiek organizēta un reglamentēta ES un dalībvalstu līmenī un kā tas rada šķēršļus jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem un inovatīviem uzņēmumiem darījumdarbības pielāgošanai un inovācijai dažādās ekonomikas nozarēs, pamatojoties uz uzņēmumu līmeņa datiem (2026. gads). Šis pētījums palīdzēs īstenot kvalitatīvu darba vietu ceļvedi un taisnīgas darbaspēka mobilitātes tiesību aktu kopumu.

3. LABĀKS FINANSĒJUMS JAUNUZNĒMUMIEM UN AUGOŠIEM UZNĒMUMIEM

Eiropas iespējkapitāla investīcijas ir devušas labus rezultātus, un peļņa tagad ir līdzvērtīga trešo valstu partneru peļņai vai to pārsniedz¹⁴. ES publiskajam sektoram ir bijusi būtiska nozīme iespējkapitāla tirgus veicināšanā, izmantojot tādas iniciatīvas kā *InvestEU* fonds, kurš ir mobilizējis privāto kapitālu ieguldījumiem MVU un augošos uzņēmumos. Eiropas Inovācijas padome (EIP) ir atbalstījusi progresīvo tehnoloģiju jaunuzņēmumus ar dotācijām un kapitālieguldījumiem līdz pat 30 miljonu EUR apmērā, un Eiropas tehnoloģiju čempionu iniciatīva ir sekmīgi apvienojusi publiskos līdzekļus, lai atbalstītu Eiropas iespējkapitāla fondus. Eiropas Investīciju fonds (EIF) pēdējo 30 gadu laikā ir veicinājis iespējkapitāla nozares izaugsmi, visā Eiropā ieguldot fondos līdz pat 7 miljardiem EUR gadā. Šī pieredze liecina par ieguvumiem, ko sniedz finanšu starpnieku atbalsts, kā tas darīts *InvestEU* ietvaros, kas palīdz attīstīt iespējkapitāla ekosistēmu kopumā, ar tiešajām pašu kapitāla investīcijām, ko veic EIP fonds un kas ļauj pieņemt stratēģiskus lēmumus par uzņēmumu atlasī, investīciju partneriem un investīciju pamatnostādņēm, kā arī ar dalītas pārvaldības fondiem, galvenokārt Eiropas Reģionālās attīstības fondu, kas darbojas kā katalizators papildu privāto līdzekļu piesaistīšanai, izmantojot dotācijas un finanšu instrumentus. Ārvalstu iespējkapitāla investīcijas Eiropas uzņēmumos kopš 2016. gada ir palielinājušās¹⁵. ES ir arvien lielāks skaits darījumdarbības mecenātu, jo īpaši veiksmīgi dibinātāji, kas vēlas veikt atkārtotas investīcijas un mentorēt jaunās paaudzes jaunuzņēmumus¹⁶.

Tomēr ES finanšu sistēma joprojām galvenokārt ir vērsta uz bankām, un banku aktīvi kopā veido 300 % no ES IKP salīdzinājumā ar tikai 85 % ASV.¹⁷ ES iespējkapitāla tirgus nelielo apjomu nosaka pašu kapitāla kultūras trūkums, izvairīšanās no riska un kapitāla tirgu sadrumstalotība, kuru rada atšķirīgi valstu noteikumi¹⁸. Šī regulējuma sadrumstalotība ietver atšķirīgas maksātspējas procedūras, sabiedrību tiesības, nodokļu sistēmas un publiskos tirgus, kas ierobežo iespējas pārtraukt investīcijas¹⁹. Šāda finansējuma pieejamība ir ļoti atšķirīga ģeogrāfiskā ziņā, un dažas dalībvalstis joprojām saskaras ar būtiskām problēmām visos līdzekļu piesaistīšanas posmos. Pārrobežu investīciju līmenis joprojām ir zems, un tas mazina izaugsmes perspektīvas un var mudināt inovatīvus uzņēmumus meklēt lielākus tirgus un vienkāršāku finansējumu ārpus Eiropas.

Pastāv nepārprotams finansējuma trūkums attiecībā uz augsta riska, kapitālietilpīgu tehnoloģiju finansējuma palielināšanu, kas prasa investīcijas virs 100 miljoniem EUR²⁰. Paplašināšanās vai izaugsmes kapitāla plašākas pieejamības trūkums rada vairākus riskus ES, proti, i) to uzņēmumu zaudēšanu, kurus Eiropa ir atbalstījusi sākotnējā izaugsmes posmā, un

¹⁴ *InvestEurope*, 2024.

¹⁵ ES plus AK.

¹⁶ Regulējums par Eiropas kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem uzņēmumiem veicina efektīvāku starpniecību un partneru piemeklēšanu, arī starp komercenģeļiem un jaunuzņēmumiem Eiropas līmenī.

¹⁷ EIB (2024), *The scaleup gap: financial market constraints holding back innovative firms in the European Union*, European Investment Bank, <https://data.europa.eu/doi/10.2867/382579>.

¹⁸ EIB (2024), *The scaleup gap: financial market constraints holding back innovative firms in the European Union*, European Investment Bank, <https://data.europa.eu/doi/10.2867/382579>.

¹⁹ Sk. apspriešanas kopsavilkumu, kas iekļauts šai stratēģijai pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā.

²⁰ EIF report on [Scale-up financing gap](#).

ii) tādu kritiski svarīgu tehnoloģiju zaudēšanu, kas ir būtiskas mūsu turpmākai labklājībai. Lai novērstu šo trūkumu un stiprinātu ES ekonomisko drošību un tehnoloģisko suverenitāti, ir vajadzīgs Eiropas Augšanas atbalsta fonds ar kritisko masu, kas darbotos tirgus apstākļos. Turklāt, kā paziņots dokumentā par uzkrājumu un investīciju savienību, Komisija izskatīs veidus, kā atbalstīt *ETCI 2.0* – dziļāku un vēl vērienīgāku fondu struktūru, apvienojot gan privāto, gan publisko investoru kapitālu, ko EIF plāno izveidot līdz 2026. gadam. Lai maksimāli palielinātu ietekmi un elastību, jo īpaši ņemot vērā topošo Eiropas Konkurētspējas fondu, tiks nodrošināta cieša sadarbība un papildināmība starp *ETCI 2.0* un jauno Eiropas Augšanas atbalsta fondu.

Pieprasījums pēc dziļo tehnoloģiju jaunuzņēmumu finansējuma joprojām ir augsts. Lai gan EIP fonds ir kļuvis par vienu no galvenajiem Eiropas dziļo tehnoloģiju investoriem tikai četru gadu laikā, pašlaik neizdodas apmierināt izcilu dziļo tehnoloģiju uzņēmumu pieprasījumu pēc EIP atbalsta²¹. Vienlaikus EIP ir jāvienkāršo un jāpaātrina savi procesi, lai labāk reaģētu uz savu pieteikumu iesniedzēju un potenciālo investīciju saņēmēju vajadzībām. Turklāt EIP iedvesmosies no *ARPA* tipa prakses un cieši sadarbosies ar saviem uzticamajiem investoriem, korporatīvajiem partneriem un veiksmīgākajiem Eiropas novatoriem, lai apzinātu jaunās tehnoloģiskās tendences un revolucionārās tehnoloģijas, kas ir būtiskas Eiropas konkurētspējai un stratēģiskajai autonomijai²².

Sievietes uzņēmējas un investores joprojām saskaras ar būtiskiem šķēršļiem piekļuvē finansējumam. Piemēram, kapitālieguldījumos tehnoloģiju jaunuzņēmumos joprojām dominē tikai dibinātāju komandas, un 15 % finansējuma saņem jauktu dzimumu dibinātāju grupas, savukārt tādas, kurās ir tikai sievietes, saņem vien 3 %.²³ Lai novērstu šo pastāvīgo dzimumu nevienlīdzību, ir būtiski stiprināt sieviešu piekļuvi finansējumam, palielināt viņu pārstāvību lēmumu pieņemšanā finanšu jomā un veicināt sieviešu vadītus investīciju tīklus. Sociālās ekonomikas rīcības plāna un tā gaidāmās pārskatīšanas (2026. gads) mērķis būs arī palielināt atbalstu sociālajai inovācijai.

Pašlaik Eiropas institucionālajiem investoriem, arī pensiju un apdrošināšanas fondiem, ir tikai ierobežota funkcija Eiropas iespējkapitāla tirgū. Laikposmā no 2013. līdz 2023. gadam pensiju fondi veidoja tikai 7 % no iespējkapitāla finansējuma ES²⁴. Tomēr dažas ES dalībvalstis jau ir sākušas īstenot iniciatīvas, lai piesaistītu institucionālos investorus dalībai iespējkapitāla investīcijās²⁵.

Daudziem jaunuzņēmumiem ir grūtības izmantot savus nemateriālos aktīvus, piemēram, intelektuālo īpašumu (IĪ), kā nodrošinājumu vai garantiju finansējuma piesaistīšanai, jo pastāv i) ierobežojoša banku prakse, ii) nepietiekami attīstīta intelektuālā īpašuma vērtēšanas ekosistēma, iii) neuzticēšanās IĪ vērtēšanas metodēm, iv) zema informētība par starptautiski atzītām IĪ vērtēšanas metodēm un, vispārīgāk, v) ar IĪ

²¹ Tikai 5,9 % pieteikumu EIP *Accelerator* bija sekmīgi pēdējā termiņā (2024. gada oktobrī), un šis skaitlis atbilst iepriekšējiem termiņiem.

²² *ARPA* (*Advanced Research Projects Agency*) ir ASV valdības aģentūra, kas finansē augsta riska pētniecību ar augstu ienesīgumu, lai virzītu radikālas inovācijas zinātnē un tehnoloģijā, un ko sākotnēji izveidoja kā *ARPA* (tagad *DARPA*) Aizsardzības ministrijas pakļautībā un vēlāk replicēja citās nozarēs, piemēram, enerģētikas (*ARPA-E*) un veselības (*ARPA-H*) nozarē.

²³ Eiropas Komisija: Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts, *She-Figures 2024 – Policy report*, ES Publikāciju birojs, 2025.

²⁴ *France Digitale*, 2024.

²⁵ Piemēram, *Tibi* iniciatīva Francijā vai *WIN* iniciatīva Vācijā.

nodrošinātā finansējuma ierobežota atzīšana tirgū. ES trūkst stimulu, lai mudinātu bankas un institucionālos investorus iesaistīties ar intelektuālo īpašumu nodrošinātā finansējumā.

Eiropas komercenģeļu potenciālu joprojām ierobežo šķēršļi pārrobežu investīcijām un darījumdarbības praksei – tas nozīmē komercenģeļu investīciju iesūksti.

ES tiesību akti, piemēram, **ārvalstu tiešo ieguldījumu (ĀTI) izvērtēšana un valsts atbalsta noteikumi**, ir būtiski, lai nodrošinātu ES vienotā tirgus drošību, stratēģiskās intereses un taisnīgumu. Tas attiecas arī uz ĀTI jaunuzņēmumos un augošos uzņēmumos, kur būtiska nozīme ir intelektuālā īpašuma īpašumtiesībām un vietējai pievienotajai vērtībai. Tomēr to īstenošanu dažkārt var uzskatīt par pārāk apgrūtināšu un sarežģītu jaunuzņēmumu vidū. Tāpēc ir svarīgi, lai šie instrumenti arī turpmāk būtu vērsti uz to mērķu sasniegšanu. Ņemot to vērā, pašlaik notiekošās ĀTI izvērtēšanas regulas pārskatīšanas mērķis ir saskaņot izvērtēšanas procesus visās dalībvalstīs un uzlabot ES mēroga sadarbību. Komisija sadarbosies ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka ĀTI izvērtēšanas procedūras ir efektīvas, samērīgas, paredzamas un neattur likumīgas investīcijas. Valsts atbalsta noteikumi jau piedāvā zināmu elastību jaunuzņēmumiem, pieļaujot atbrīvojumus no vispārējiem atbalsta ierobežojumiem grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Tomēr, tā kā pašreizējās definīcijas balstās uz statistiskiem finanšu rādītājiem, Komisija izvērtēs, kā labāk pielāgot šos noteikumus, lai sniegtu atbalstu jaunuzņēmumiem izaugsmei.

Piemērotu izejas iespēju ierobežotā pieejamība ir būtisks šķērslis iespējkapitāla un izaugsmes kapitāla izaugsmei ES. Lai gan SPP apjomi Eiropā pēdējo desmit gadu laikā ir ievērojami palielinājušies, sasniedz vairāk nekā 320 miljardus EUR, izejas stratēģijas joprojām ir koncentrētas dažās valstīs un ES akciju tirgus veido tikai 55 % no ES IKP salīdzinājumā ar 147 % ASV. ES veido tikai 11 % no pasaules SPP.

Lai risinātu galvenās problēmas ES kapitāla tirgu darbībā, Komisija īsteno **uzkrājumu un ieguldījumu savienības (SIU) stratēģiju**²⁶. SIU samazinās tirgus sadrumstalotību, radīs labākas investīciju iespējas iedzīvotājiem un palīdzēs paplašināt finansēšanas iespējas uzņēmumiem. Proti, tā centīsies uzlabot jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu piekļuvi pašu kapitāla un aizņēmuma finansējumam, stiprināt iespējkapitāla un institucionālo investoru funkciju un labāk saskaņot ES publiskā finansējuma instrumentus ar SIU mērķiem.

Visbeidzot, **apvienošanai un pārņemšanai ir būtiska atkārtoti investīciju veicināšanā inovācijās un to izvēršanā**, taču vairāk nekā 60 % Eiropas jaunuzņēmumu pārpērk trešo valstu uzņēmumi. Lai ES saglabātu savu tehnoloģisko suverenitāti un veicinātu vietējo inovāciju izaugsmi, Eiropas uzņēmumiem ir labāk jākonkurē, lai saglabātu talantus un tehnoloģijas mūsu kontinentā, vienlaikus nodrošinot, ka jaunie uzņēmumi var izvēlēties savas izaugsmes un izejas stratēģijas, neapgrūtinot mērķu vērienīgumu.

Darbības

- Komisija **paplašinās Eiropas Inovācijas padomi** un vienkāršos tās noteikumus. EIP vairāk koncentrēsies uz problēmu virzītu, pakāpenisku finansējumu augsta riska inovācijām, ieviešot vairāk *ARPA* līdzīgu procesu. Tā arī paplašinās savu uzticamo investoru tīklu un labāk sadarbosies ar ES “kentauriem” un “vienradžiem”, lai saņemtu atgriezenisko saiti par politiku (2025. gads).

---

²⁶ Uzkrājumu un investīciju savienība Stratēģija, kā veicināt ES iedzīvotāju turību un ekonomikas konkurētspēju (COM(2025) 124, final).

- Komisija sadarbosies ar privātajiem investoriem, lai EIP fonda ietvaros izvērstu uz tirgu balstītu, privāti pārvaldītu un privāti līdzfinansētu **Augšanas atbalsta fondu**²⁷ ar mērķtiecīgu investīciju stratēģiju, kuras mērķis ir novērst dziļo tehnoloģiju augošo uzņēmumu finansējuma trūkumu. Eiropas Augšanas atbalsta fonds mobilizēs ievērojamus privātos līdzekļus un veiks tiešas kapitāla investīcijas stratēģiskās nozarēs²⁸, lai veicinātu Eiropas tehnoloģisko suverenitāti un ekonomisko drošību. Eiropas Augšanas atbalsta fonda izmantošana neskar nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Eiropas Augšanas atbalsta fonds darbosies ciešā sadarbībā ar *InvestEU* un papildinās Eiropas tehnoloģiju čempionu iniciatīvu un citus EIB grupas instrumentus (2026. gads).
- Komisija sadarbībā ar EIB grupu sadarbosies ar lieliem institucionālajiem investoriem, lai izstrādātu **brīvprātīgu Eiropas inovācijas investīciju paktu** tiem, kuri apņemas daļu no saviem pārvaldītajiem aktīviem investēt ES fondu fondos, iespējkapitāla fondos un biržas sarakstos neiekļautos augošos uzņēmumos (2026. gads).
- Komisija izmantos un pastiprinās pašreizējos instrumentus un izstrādās jaunus instrumentus, lai investētu **Eiropas drošības un aizsardzības jaunuzņēmumos un augošos uzņēmumos** saskaņā ar Balto grāmatu par aizsardzību²⁹ un pamatojoties uz gaidāmo Omnibus aizsardzības vienkāršošanas paketi. Šie instrumenti varētu ietvert elastīgākas un pielāgotākas finansēšanas pieejas jauniem aizsardzības novatoriem, arī no Ukrainas, piemēram, mērķtiecīgu atbalstu atsevišķām vienībām; kā arī pieejamo ES finansējuma iespēju, arī pašu kapitāla un parāda instrumentu (2026. gads), darbības jomas stiprināšanu un paplašināšanu.
- Komisija sadarbībā ar Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju izstrādās **intelektuālā īpašuma novērtēšanas sistēmu** ar IĪ nodrošinātam finansējumam. Tā arī paplašinās pierādījumu bāzi, lai izstrādātu konkrētus intelektuālā īpašuma finansēšanas instrumentus (2027. gada 2. cet.).
- Komisija atbalstīs **Eiropas komercenģelus** un to tīklus, lai radītu vairāk izaugsmes iespēju jauniem jaunuzņēmumiem (2026. gads).
- Saistībā ar gaidāmo Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu pārskatīšanu Komisija pārskatīs **“grūtībās nonākuša uzņēmuma”** definīciju, ņemot vērā iespējamās šķēršļus, kas dažiem jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, kuri nav pakļauti darījumdarbības izbeigšanas riskam, traucē gūt labumu no cita veida valsts atbalsta (no 2025. gada 2. cet.).

²⁷ Šis fonds iepriekšējos Komisijas paziņojumos, piemēram, par tīras rūpniecības kursu, tika minēts kā *TechEU Scaleup Fund*, bet koncepcija ir tāda pati. Par fonda iekšējo pārvaldību Komisijā lems pēc stratēģijas pieņemšanas.

²⁸ Piemēram, mākslīgais intelekts, kvantu tehnoloģijas, progresīvi pusvadītāji, medicīnas tehnoloģijas, biotehnoloģija, bioekonomikas lietojumi, tīras tehnoloģijas un enerģētika (tostarp kodoltehnoloģija), ūdens un zilās tehnoloģijas, drošība, aizsardzība, kosmos, robotika un progresīvi materiāli, ietverot visus divējāda lietojuma izmantojumus.

²⁹ Eiropas Komisija, Baltā grāmata par Eiropas aizsardzības gatavību 2030, 2025. gada 19. marts, https://commission.europa.eu/document/download/e6d5db69-e0ab-4bec-9dc0-3867b4373019_en?filename=White%20paper%20for%20European%20defence%20%E2%80%93%20Readiness%202030.pdf.

- Komisija pārskatīs **Horizontālās un nehorizontālās apvienošanās pamatnostādnes**, ņemot vērā dinamiskos kritērijus, piemēram, inovācijas konkurenci (2027. gads).
- Komisija izveidos **Eiropas korporatīvo tīklu**, lai ES inovācijas ekosistēmā labāk integrētu lielos uzņēmumus, korporatīvos iespējkapitāla investorus un korporatīvos iepirkumu veicējus un izmantotu jaunuzņēmumu izstrādātos inovatīvos risinājumus. Tīkla dalībnieki konsultētu par saistīto politiku, iesaistītos partnerību veidošanā ar jaunuzņēmumiem un brīvprātīgi apņemtos dot priekšroku Eiropas jaunuzņēmumiem, kad tie iesaistās, investē un iepērk inovatīvus risinājumus, jo īpaši tad, ja tie izmanto publisko finansējumu vai ekspluatē pētniecības vai tehnoloģiju kritisko infrastruktūru (2026. gads).

4. STRAUJA IEVIEŠANA TIRGŪ UN PAPLAŠINĀŠANĀS

Inovatīvu produktu sekmīga komercializācija ir atkarīga no darījumdarbības virzītājspēka, riska toleranta kapitāla, tirgus pieprasījuma un publiskā atbalsta apvienojuma. Universitātēm³⁰ ir izšķiroša nozīme šajā ekosistēmā, jo to absolventi rada vairāk nekā 157 000 atvasuuzņēmumu un jaunuzņēmumu, kas nākamajā desmitgadē varētu radīt 6,1 miljonu darba vietu³¹. ES jau sen ir īstenojusi iniciatīvas un publisko politiku inovācijas ekosistēmu atbalstam. Paredzams, ka 2023. gadā ieviestā **Eiropas vienotā patentu sistēma** ievērojami samazinās patentu izmaksas, nodrošinās vienotu aizsardzību un paātrinās tehnoloģiju komercializāciju visā ES.

Ārpus augstas veikspējas inovācijas puduriem Eiropā pētniecības pārvēršana komerciālos iespējkapitāla darījumos joprojām ir zema. Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts³², Eiropas Biznesa atbalsta tīkls³³, Eiropas Klasteru kopdarbības programma (*ECCP*) un Eiropas digitālās inovācijas centri (*EDIH*) jau atbalsta darījumdarbību un akadēmiskos jaunuzņēmumus, taču joprojām pastāv būtiskas problēmas. Lai gan universitātes veido vairāk nekā 10 % no Eiropas Patentu iestādē iesniegtajiem patentiem, komerciāli izmanto tikai vienu trešdaļu no šiem patentiem. Galvenais jautājums ir inovāciju veicinošas domāšanas trūkums daudzās universitātēs, kur nav pietiekamu stimulu pētniekiem komercializēt savu darbu. Eiropā atšķiras tiesiskais, organizatoriskais un finanšu satvars akadēmisko atvasinājuma uzņēmumu izveidei, tādējādi radot nevienmērīgu ainu visā kontinentā. Turklāt publiskā iepirkuma process daudzās ES valstīs pārāk atturas no riska, dodot priekšroku iedibinātiem pakalpojumu sniedzējiem, nevis jaunuzņēmumiem. Tas ierobežo piekļuvi inovatīviem risinājumiem no jaunuzņēmumiem līdz publiskiem līgumiem. Uzņēmumu iepirkuma procesi arī kavē jaunuzņēmumu spēju paplašināties, un inovāciju bieži kavē prakse izvairīties no riska.

Lai veicinātu saskaņotāku inovācijas vidi, ES ir jāsekmē spēcīgākas savstarpēji savienotas ekosistēmas, sniedzot lielāku atbalstu universitātēm, pētniecības iestādēm un jaunuzņēmumiem. Visām ES dalībvalstīm ir pilnībā jāpieņem **vienotā patentu sistēma**, lai samazinātu patentu izmaksas un atvieglotu pētniecības komercializāciju. Attiecībā uz iepirkumu Eiropas Komisija plāno pārskatīt un ierosināt tiesību aktus un nelegislatīvus pasākumus attiecībā uz publisko un privāto iepirkumu, kas arī palīdzēs labāk atbalstīt jaunuzņēmumus un augošos uzņēmumus, samazinot iespējamos šķēršļus un veicinot inovāciju. Papildu nelegislatīvi pasākumi uzlabos uzraudzību, finansēšanu un valstu kompetences tīklus visās dalībvalstīs. Atbalstot ES iekšējo pārrobežu sadarbību un vienkāršojot piekļuvi iepirkuma procesiem, ES var radīt labvēlīgāku vidi jaunuzņēmumu izaugsmei un paplašināšanai. Lai uzlabotu jaunuzņēmumu un uzņēmumu sadarbību, būtu

³⁰ Arī kā lietišķo zinātņu universitātes un pētniecības un tehnoloģiju organizācijas.

³¹ *Redstone University Startup Index - Europe's Trillion Euro Opportunity*, 2024 - <https://www.redstone.vc/research/redstone-university-startup-index>.

³² Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT) tieši atbalstīja vairāk nekā 9900 jaunuzņēmumu un augošu uzņēmumu, kuri kopā ir piesaistījuši gandrīz 10 miljardus EUR ārējā finansējuma, kā rezultātā pašlaik izveidojušies “vienradži” un inovatīvi uzņēmumi 71,2 miljardu EUR vērtībā.

³³ Vairāk nekā 3500 Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (EEN) padomdevēju palīdz jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, sniedzot bezmaksas darījumdarbības atbalstu gandrīz 60 valstīs. Vairāk nekā 1500 puduru veicina arī inovāciju un konkurētspēju ieinteresēto personu vidū, arī jaunuzņēmumu vidū.

jāveicina stratēģiskas partnerības, lai jaunuzņēmumiem būtu vieglāk aizsargāt savus pirmos klientus un augt. **Kohēzijas politika** var arī palīdzēt savienot reģionālos un valstu dalībniekus, veicinot teritoriālo savienojamību un palīdzot jaunuzņēmumiem augt. Kohēzijas politikas vidusposma pārskatīšana ir svarīgs solis, lai saskaņotu reģionālos un valstu centienus palīdzēt jaunuzņēmumiem veidot kontaktus ar lielākām korporācijām un ienākt jaunos tirgos.

Visbeidzot, Komisija sadarbībā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu un dalībvalstīm atbalstīs **jaunuzņēmumu piekļuvi globālajiem tirgiem**, cita starpā izmantojot tirdzniecības nolīgumus, kā arī mobilizējot ES delegācijas, dalībvalstu tīklus un īpašus ES rīkus³⁴. Komisija arī strādās pie tā, lai inovatīvus risinājumus no jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem labāk integrētu **Global Gateway** vērtības ķēdēs, un izmantos tās atbalsta finanšu instrumentus, lai uzlabotu to piekļuvi jaunattīstības tirgiem.

Darbības

- Lai paātrinātu pētniecības rezultātu komercializāciju, Komisija sāks **iniciatīvu “Lab to Unicorn”**. Saskaņā ar šo iniciatīvu Komisija:
  - atbalstīs vadošos **Eiropas jaunuzņēmumu un augšo uzņēmumu centrus**, kas sakņojas spēcīgās universitāšu ekosistēmās, lai veidotu tīklus un sadarbotos pāri robežām nolūkā nodrošināt jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem piekļuvi citam cita attiecīgajiem pakalpojumiem, infrastruktūrai un uzņēmumiem; attiecīgā gadījumā tiks izmantotas sinerģijas ar esošajiem tīkliem (2026. gads);
  - izstrādās **plānu licencēšanai, autoratlīdzības un ieņēmumu sadalei un līdzdalībai pašu kapitālā akadēmiskajām iestādēm un to izgudrotājiem**, kad tie komercializē IĪ un izveido atvasinātus uzņēmumus, ievērojot komerciālo paraugpraksi; Komisija atbalstīs tehnoloģiju nodošanas biroju spēju veidošanu un “iespējkapitāla radītāju” izveidi pētniecību veicošās organizācijās, arī pētniecības un tehnoloģiju organizācijās, pētniecības infrastruktūrās un universitātēs (2026. gads).
  - sniegs juridiskus un īstenošanas **norādījumus par piemērojamiem valsts atbalsta noteikumiem** jaunuzņēmumu atbalstam, precizējot nosacījumus, saskaņā ar kuriem universitātes un publiskās pētniecības organizācijas var piešķirt IĪ tiesības saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem (2026. gads).
- Komisija ierosinās pasākumu kopumu **inovācijai labvēlīgam iepirkumam**. Proti:
  - **pārskatot ES publiskā iepirkuma direktīvas**, Komisija meklēs veidus, kā uzlabot un vienkāršot piekļuvi publiskajam iepirkumam, ņemot vērā jaunuzņēmumu un augšo uzņēmumu vajadzības; sabiedriskajā apspriešanā tiktu izskatīti arī jautājumi, kas ir īpaši svarīgi jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, piemēram, pārmērīgas specifikācijas un pārmērīgu finanšu prasību ierobežošana konkursa dokumentos un inovācijai labvēlīgāku IĪT noteikumu un vērtību inženierijas ieviešana;

---

³⁴ Ietverot tiešsaistes platformas, piemēram, Komisijas portālu *Access2Markets*, īpašus palīdzības dienestus trešās valstīs, Komisijas atbalstītos tīklus, piemēram, Eiropas Biznesa atbalsta tīklu vai valstu vai Eiropas tirdzniecības kameras Eiropas Savienībā, vai potenciālos ārvalstu tirgus.

- saistībā ar **ES publiskā iepirkuma direktīvas pārskatīšanu aizsardzības un drošības jomā** Komisija meklēs veidus, kā veicināt jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu iekļaušanu iepirkumos, un ņems vērā iespējamo ES izvēli iepirkumos, lai stiprinātu ES konkurētspēju un tehnoloģisko suverenitāti;
- saistībā ar **Eiropas Inovācijas aktu**, kas papildina iepriekš minēto, Komisija meklēs veidus, kā palielināt kopējās investīcijas publiskajā un privātajā inovācijas iepirkumā visā Eiropā, lai i) nodrošinātu paātrinātu procedūru tādu pētniecības un izstrādes pakalpojumu publiskajam iepirkumam, uz kuriem neattiecas ES publiskā iepirkuma direktīvas, arī iepirkumiem pirmskomercializācijas posmā, ii) stimulētu uz inovācijām orientētas iegādes stratēģijas privātiem iepirkumu veicējiem.

Komisija atbalstīs minētos leģislatīvos pasākumus ar **neleģislatīviem atbalsta pasākumiem**, piemēram, i) turpinās ES mērogā uzraudzīt valstu inovācijas iepirkuma politikas satvarus un investīcijas un integrēs to Eiropas Pētniecības telpas un Eiropas inovācijas sistēmas rezultātu apkopojumos; ii) pastiprinās atbalstu no ES pētniecības un inovācijas finansējuma publiskajiem iepircējiem, lai īstenotu kopīgu inovācijas iepirkumu stratēģiskās nozarēs un tehnoloģijās, un iii) stiprinās valstu kompetences centru Eiropas tīklu inovācijas iepirkumam un paplašinās to visās dalībvalstīs.

5. ATBALSTS LABĀKAJIEM TALANTIEM EIROPĀ

Jaunuzņēmumu panākumi lielā mērā ir atkarīgi no piekļuves augsti kvalificētiem talantiem. Dažas ES dalībvalstis ir īstenojušas tādas iniciatīvas kā digitālo nomadu vīzu shēmas, e-dzīvesvietas digitālā identifikācija un kvalificētu darba ņēmēju programmas, lai piesaistītu labākos talantus. Šīs shēmas ir izstrādātas, lai atvieglotu augsti kvalificētu kandidātu pārvietošanu, atvieglotot jaunuzņēmumiem piekļuvi globālajam talantu kopumam. ES talantu fonds un talantu partnerības arī palīdzēs nolīgt kvalificētus trešo valstu piederīgos, kas pielāgoti nozarēm, kurām visvairāk vajadzīgs kvalificēts darbaspēks. Turklāt 59 % jaunuzņēmumu Eiropā ir no attāluma izvietotas komandas un 78 % inženierzinātņu komandu strādā tāldarbā. Šī tendence ir palīdzējusi novērst intelektuālā darbaspēka emigrāciju reģionā un ļāvusi jaunuzņēmumiem piekļūt plašākam Eiropas talantu kopumam, vienlaikus samazinot darbības izmaksas. Tomēr darbu attālinātās pārrobežu komandās joprojām kavē nodokļu un sociālā nodrošinājuma pienākumu sarežģītība.

Neatkarīgi no šīm iniciatīvām konkurence par kvalificētiem talantiem joprojām ir sīva. Šo problēmu saasina pārrobežu mobilitātes šķēršļi, jo īpaši šķēršļi kvalifikāciju atzīšanai, neizmantotais akadēmiskais potenciāls, sieviešu pārstāvības izteikts trūkums un ierobežota daudzveidība. Turklāt jaunuzņēmumi bieži vien nevar nodrošināt līdzvērtīgas algas un pabalstus tiem, ko piedāvā lielāki uzņēmumi, un tas apgrūtina vadošo darbinieku piesaistīšanu. Sarežģījumi saistībā ar **darbinieku akciju opcijām (ESO)**, piemēram, nodokļu režīma atšķirības ES dalībvalstīs, rada papildu problēmas jaunuzņēmumiem, lai tie varētu piedāvāt kompensāciju bezskaidrā naudā un tādējādi piesaistīt kvalificētus talantus.

Svarīgs jautājums ir arī darījumdarbības izglītība³⁵. Mazāk nekā 50 % ES vidējās un augstākās izglītības studentu ir pieejama jebkāda veida darījumdarbības izglītība, tādējādi kavējot turpmāko uzņēmēju attīstību³⁶. Turklāt esošajām sistēmām akadēmisko pētījumu rezultātu pārvaldībai un komercializācijai bieži trūkst nepieciešamo stimulu, jo universitātes par prioritāti izvirza akadēmisko publicēšanu, nevis komercializāciju^{37,38}.

Lai novērstu talantu trūkumu, ir būtiski uzlabot darījumdarbības izglītību, nodrošinot, ka studenti apgūst prasmes, domāšanas veidu un noturību, kas vajadzīgas inovācijai un darba vietu radīšanai. Programmas būtu labāk jāsaskaņo ar nozares vajadzībām, lai studentiem sniegtu praktiskas zināšanas. Turklāt **dzimumu ziņā līdzsvarotas vadības un daudzveidības** veicināšana jaunuzņēmumu ekosistēmā palīdzēs veidot spēcīgāku un noturīgāku talantu plūsmu. **Universitātēm būtu arī vairāk jāstimulē pētniecības komercializācija** un jāizveido piemērotas atlīdzības struktūras pētniekiem, kuri veicina jaunu uzņēmumu veidošanu un zināšanu nodošanu. Saskaņojot dažus aspektus attiecībā uz attieksmi pret **darbinieku akciju iegādes iespējām (ESO)**, ietverot nodokļus, visās ES dalībvalstīs mazināsies administratīvā sarežģītība un mudinās vairāk jaunuzņēmumu piedāvāt ESO kā konkurētspējīgu ieguvumu. Lai palīdzētu noturēt talantus, jaunuzņēmumiem būtu jāturpina

³⁵ Eiropas Komisija, Paziņojums par Prasmju savienību, 2025. gads, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_lv.

³⁶ Komisijas paziņojums "Rīcības plāns uzņēmējdarbības jomā 2020. gadam".

³⁷ *Challenges in academic commercialisation: a case study of the scientists' experiences*.

³⁸ Draghi ziņojums (2024. gads), 241. lpp.

izmantot attālinātā darba modeli, nodrošinot, ka tie efektīvi risina problēmas, kas saistītas ar veselības aprūpi, aprūpes pienākumiem, sociālā nodrošinājuma iemaksām un pensiju aplikšanu ar nodokļiem.

ES Zilās kartes direktīva un Pastāvīgo iedzīvotāju direktīvas priekšlikums ir svarīgi soļi, lai veicinātu augsti kvalificētu trešo valstu talantu piesaistīšanu un noturēšanu. Tomēr zilā karte galvenokārt ir paredzēta darbiniekiem, nevis jaunuzņēmumu dibinātājiem vai inovatīviem uzņēmējiem. Dažās dalībvalstīs ir valsts shēmas, taču process joprojām ir sadrumstalots un sarežģīts. Šo darba un uzturēšanās atļauju procedūru racionalizēšana palīdzēs izveidot saskaņotāku un efektīvāku sistēmu. Turklāt, lai apmierinātu augošo pieprasījumu pēc specializētām prasmēm visos jaunuzņēmumu ekosistēmas līmeņos, būtiska nozīme būs starptautiskai vervēšanai no ārpussavienības valstīm.

Darbības

Komisija sāks **iniciatīvu “Zilais paklājs”**, lai atbalstītu augsti kvalificētu un daudzveidīgu talantu piesaistīšanu un noturēšanu no ES un trešām valstīm. Šīs iniciatīvas ietvaros Komisija (2025.–2026. gads):

- aktīvi veicinās un vēl vairāk stiprinās **darījumdarbības izglītību** un prasmju pilnveidi, tostarp ar EIT starpniecību, veicinot dzimumu ziņā līdzsvarotu un daudzveidīgu līdzdalību;
- izstrādās **plānu akadēmiskās karjeras attīstības sistēmai**, kas atalgo pētniecības komercializācijas darbības, ietverot pāreju no universitātes uz rūpniecību un atpakaļ, piemēram, akadēmiskā personāla novērtēšanas un paaugstināšanas kritērijos, kas ir daļa no akadēmiskā personāla kompetences satvara, par kuru paziņots Prasmju savienībā³⁹;
- izskatīs paraugpraksi attiecībā uz **darbinieku akciju iegādes iespējām jaunuzņēmumiem**, tostarp apsvērs normatīvos pasākumus, lai saskaņotu konkrētus to attieksmes aspektus;
- ierosinās ieteikumu **likvidēt nodokļu šķēršļus attāliem pārrobežu darbiniekiem** jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem;
- nāks klajā ar **taisnīgas darbaspēka mobilitātes paketi**, ietverot sociālā nodrošinājuma koordinācijas noteikumu precizēšanu pārrobežu attālinātā darba gadījumā, un **prasmju pārnēsamības iniciatīvu**, lai vēl vairāk atvieglotu un vienkāršotu kvalifikācijas atzīšanu, arī attiecībā uz trešu valstu piederīgajiem (2026. gads);
- pieņems **ES vīzu stratēģiju**, kas ietvers pasākumus, lai labāk piesaistītu augsti kvalificētus studentus, pētniekus, uzņēmējus un apmācītus darba ņēmējus no trešām valstīm, kuri ierodas ES, piemēram, maksimāli izmantos Studentu un pētnieku direktīvu un Zilās kartes direktīvu, jo īpaši jaunuzņēmumu dibinātājiem (2025. gada 4. cet.);
- izmēģinās **daudzfunkcionālu juridiskās vārtejas biroju** iniciatīvu, īpašu uzmanību pievēršot IKT prasmēm (2025. gada 4. cet.); izmēģinājuma projekts darbosies kā

---

³⁹ [Paziņojums par Prasmju savienību](#).

vienas pieturas aģentūra, kas sniegs informāciju un palīdzību augsti kvalificētiem speciālistiem, studentiem un pētniekiem IKT nozarē, kuri ir ieinteresēti strādāt ES;

- izvērsīs mērķorientētus informēšanas pasākumus, lai popularizētu **ES Zilās kartes direktīvu** augsti kvalificētu trešo valstu darba ņēmēju un darba devēju vidū par ES zilās kartes priekšrocībām, arī par iespēju ES zilās kartes turētājam un viņa ģimenes locekļiem vieglāk piekļūt ES pastāvīgā iedzīvotāja statusam;
- **mudinās dalībvalstis ieviest paātrinātas shēmas**, kas ļautu tiesīgiem jaunuzņēmumu dibinātājiem iegūt uzturēšanās un darba atļauju saskaņā ar vienkāršotām un paātrinātām procedūrām;
- **vienkāršos un pastiprinās esošos EURAXESS pakalpojumus novatoriem**, cita starpā piedāvājot pielāgotu atbalstu trešo valstu talantiem, sniedzot būtisku informāciju par attiecīgajām procedūrām dažādās ES dalībvalstīs.

6. PIEKĻUVE INFRASTRUKTŪRAI, TĪKLIEM UN PAKALPOJUMIEM

Jaunuzņēmumiem ir vajadzīgi vismodernākie pētījumi, tehnoloģiju iekārtas un speciālās zināšanas, lai ātri testētu, izvērstu un validētu jaunus produktus, saīsinot laiku līdz laišanai tirgū un veicinot komercializācijas panākumus. Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” to atbalsta, finansējot Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmumu, kurā būs izvietotas 13 jaunas MI fabrikas, kas piedāvās datošanas jaudu un pielāgotu atbalstu MVU un jaunuzņēmumiem⁴⁰.

Mērķorientētu palīdzību sniedz tādi tīkli kā **Eiropas Biznesa atbalsta tīkls, Eiropas digitālās inovācijas centri un EIT**. Tomēr neatkarīgi no šiem resursiem galvenie šķēršļi joprojām ir **informācijas trūkums, sarežģīti piekļuves procesi** un sadrumstaloti **intelektuālā īpašuma pārvaldības nolīgumi**. Daudziem jaunuzņēmumiem ir grūti orientēties **pakalpojumu labirintā**, jo tie nespēj viegli noteikt pareizo **pētniecības infrastruktūru** vai finansējuma iespējas. Skaidru piekļuves punktu trūkums un sadrumstalota piekļuve finansējumam, pakalpojumiem un informācijai pastiprina šo problēmu, atstājot jaunuzņēmumus bez racionalizētiem veidiem, kā piekļūt pieejamajam atbalstam. Valsts atbalsta noteikumi, kas attiecas uz piekļuvi publiskajai infrastruktūrai, dažkārt tiek uzskatīti par neskaidriem.

Jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem, novatoriem un investoriem ir vajadzīga ātrāka un labāka piekļuve resursiem, kas nepieciešami uzplaukumam un izaugsmei. Saistībā ar gaidāmo Eiropas Konkurētspējas fondu Komisija racionalizēs esošos ES IT centrus ar mērķi izveidot vienotu digitālo piekļuves punktu Eiropas novatoriem, investoriem un pakalpojumu sniedzējiem, lai atrastu, salīdzinātu un piekļūtu finansēšanas programmām, pakalpojumiem un infrastruktūrai. Šī iniciatīva tiks īstenota papildus EIB platformai *TechEU*.

Darbības

- Komisija izstrādās **hartu par rūpniecisko lietotāju piekļuvi pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrai**, arī jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, un vajadzības gadījumā vienkāršos un saskaņos atšķirīgus piekļuves un līgumu nosacījumus. Komisija finansiāli atbalstīs jaunuzņēmumu piekļuvi MI datošanas iekārtām (2025 gads).
- Pamatojoties uz Hartu, **Eiropas Inovācijas akts** vēl vairāk veicinās inovatīvu uzņēmumu piekļuvi Eiropas pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrai, izmantojot **lēģislatīvus pasākumus** (2026. gada 1. cet.).
- Komisija sniegs juridiskus un īstenošanas **norādījumus par piemērojamiem valsts atbalsta noteikumiem**, lai precizētu nosacījumus, saskaņā ar kuriem universitātes un publiskās pētniecības organizācijas var piešķirt piekļuvi infrastruktūrai saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem (2026. gads).

---

⁴⁰ To izvērsīs saistībā ar MI kontinenta rīcības plānu.

7. PROGRESA NOVĒRTĒŠANA

Pašlaik nav vienotas ES jaunuzņēmumu, augošu uzņēmumu un inovatīvu uzņēmumu definīcijas. Vienpadsmit ES dalībvalstis ir pieņēmušas jaunuzņēmumu juridisko definīciju⁴¹, un piecas dalībvalstis ir tādu pieņēmušas attiecībā uz augošiem uzņēmumiem⁴², savukārt Vispārējā grupu atbrīvojuma regulā un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” regulā ir noteiktas arī definīcijas ES līmenī dažādiem mērķiem. Tas rada nenoteiktību un apgrūtina datu vākšanu vai ekosistēmas stāvokļa novērtēšanu konkrētā brīdī, nemaz nerunājot par mērķorientētu politikas pasākumu izstrādi šāda veida uzņēmumiem. Eiropas inovācijas rezultātu pārskats (*EIS*) un *Eurostat* strukturālā darījumdarbības statistika (*ESBS*) sniedz vērtīgu ieskatu strauji augošos uzņēmumos un Eiropas inovācijas ekosistēmās, taču to interpretējamību negatīvi ietekmē standartizētu un vispārpieņemtu definīciju trūkums.

Nemot vērā iepriekš minēto, ir vajadzīga saskaņota jaunuzņēmumu, augošu uzņēmumu un inovatīvu uzņēmumu definīcija, lai ne tikai novērtētu stratēģijas un tās politikas pasākumu ietekmi, bet arī ļautu Komisijai ierosināt papildu mērķorientētus vienkāršošanas vai atbalsta pasākumus šīm uzņēmumu kategorijām.

Darbības

- Komisija ierosinās **jaunuzņēmumu, augošu uzņēmumu un inovatīvu uzņēmumu definīciju**, ņemot vērā esošās MVU un mazu vidējas kapitalizācijas uzņēmumu definīcijas (2026. gada 1. cet.).
- Komisija izveidos **Eiropas jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu rezultātu pārskatu**, kurā, pamatojoties uz rādītāju kopumu, tiks mērīts Eiropas un valstu jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu ekosistēmu sniegums. Rādītāji cita starpā ietvers jaunuzņēmumu, augošo uzņēmumu, “kentauru” un “vienradžu” skaitu. To izmantos arī, lai novērtētu stratēģijas ietekmi, izmantojot **trīs galvenos darbības rādītājus**: 1) jaunuzņēmumu skaita pieaugumu ES, 2) “kentauru” skaita pieaugumu ES un 3) “vienradžu” skaita pieaugumu ES (no 2026. gada) un to salīdzinājumu ar globālajiem konkurentiem.
- Komisija veiks **ikgadēju jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu apsekojumu**, lai novērtētu inovatīvu uzņēmumu dibinātāju priekšstatu par ES normatīvās vides uzlabošanas laika gaitā (no 2026. gada).

---

⁴¹ BG, DK, EE, EL, HU, IT, LV, LT, PT, SI, ES.

⁴² BG, DK, EE, EL, PT.

SECINĀJUMS

Eiropai pienācis izšķirīgs brīdis, un, lai virzītu turpmāku izaugsmi un labklājību, ir būtiski konkurētspējas programmas centrā izvirzīt jaunuzņēmumus un augošos uzņēmumus. ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģija veido Eiropas Komisijas ieceri un pamatu šai pārveidei, izmantojot mūsu stiprās puses un vienlaikus izmantojot iespējas, ko sniedz pašreizējā ģeopolitiskā vide.

Šajā stratēģijā ir izmantota visaptveroša pieeja, vienkāršojot procesus visos jaunuzņēmumu attīstības posmos, un tajā ir apvienota īstermiņa rīcība ar ilgtermiņa reformām, lai izveidotu ekosistēmu, kurā jaunuzņēmumi jebkurā nozarē var attīstīties un izvēlēties palikt Eiropā un pārcelties uz Eiropu. Tā nodrošina ES kandidātvalstu pakāpenisku integrāciju.

Panākumu atslēga ir ātra un efektīva īstenošana. Lai sasniegtu šos mērķus, izšķiroša nozīme būs tādiem galvenajiem atskaites punktiem kā Eiropas Inovācijas akts un 28. režīms uzņēmumiem. Stratēģijā ir integrēts politikas, normatīvais un finansiālais atbalsts, īpašu uzmanību pievēršot pārskatatbildībai ar skaidriem izsekošanas instrumentiem. Eiropas Komisija rādīs piemēru, šo plānu izstrādē un īstenošanā iesaistot jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu kopienas, cita starpā regulāri rīkojot Eiropas “vienradžu” un “kentauru” sanāksmes.

Lai gūtu panākumus, izšķiroša nozīme ir sadarbībai starp dalībvalstīm. Eiropas Inovācijas padomes forums sekos līdzi progresam un ieceru vērienu pārvērsīs rīcībā, savukārt politiskajam atbalstam būs izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu stratēģijas mērķu laicīgu un efektīvu sasniegšanu.

Ir pienācis laiks padarīt Eiropas Savienību par galamērķi inovācijai, dodot iespējas jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem augt, paplašināties un gūt panākumus. Mūsu kontinentā.

Komisija aicina Eiropas Parlamentu, Eiropadomi, Padomi un ieinteresētās personas apstiprināt ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģiju un aktīvi piedalīties tajā izklāstīto iniciatīvu īstenošanā.

Komisija līdz 2027. gada beigām ziņos par stratēģijas īstenošanu.

ES JAUNUZNĒMUMU UN AUGOŠO UZNĒMUMU STRATĒGIJA

DARBĪBU KOPSAVILKUMS

<u>I. INOVĀCIJĀM LABVĒLĪGS REGULĒJUMS</u>	
Darbības	
• Uzņēmumiem paredzētais 28. režīms (2026. gada 1. cet.) • Eiropas darījumdarbības maks (2025. gada 4. cet.) • Eiropas Inovācijas akts (2026. gada 1. cet.) • Brīvprātīgs “inovācijas noturības tests” (2026. gada 1. cet.) • Samazināts regulatīvais slogs stratēģiskās nozarēs (no 2025. gada) • Standartizācijas regulas pārskatīšana (2026. gads) • Pētījums par uzņēmumu pārstrukturēšanu (2026. gads)	
<u>II. LABĀKS FINANSĒJUMS JAUNUZNĒMUMIEM UN AUGOŠIEM UZNĒMUMIEM</u>	
Darbības	
• Eiropas Inovācijas padomes paplašināšana un vienkāršošana (2025. gads) • Eiropas Augšanas atbalsta fonds (2026. gads) • Eiropas Inovācijas investīciju pakts (2026. gads) • Eiropas investīciju instrumenti drošības un aizsardzības jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem (2026. gads) • ĪI novērtēšanas sistēma (2027. gada 2. cet.) • Atbalsts Eiropas komercenģeļiem (2026. gads) • “Grūtībās nonākuša uzņēmuma” definīcijas pārskatīšana (no 2025. gada 2. cet.) • Horizontālās un nehorizontālās apvienošanās pamatnostādņu pārskatīšana (2027. gads) • Eiropas korporatīvais tīkls (2026. gads)	
<u>III. STRAUJA IEVIEŠANA TIRGŪ UN PAPLAŠINĀŠANĀS</u>	
Darbības	
• Iniciatīva “Lab to Unicorn” (2026. gads) • Inovācijai labvēlīgi iepirkuma pasākumi (2025.–2026. gads)	
<u>IV. ATBALSTS LABĀKAJIEM TALANTIEM EIROPĀ</u>	
Darbības	
• Zilā paklāja iniciatīva (2025.–2026. gads)	

• Taisnīgas darbaspēka mobilitātes pakete (2026. gads)
<u>V. PIEKĻUVE INFRASTRUKTŪRAI, TĪKLIEM UN PAKALPOJUMIEM</u>
Darbības
• Harta par rūpniecisko lietotāju piekļuvi pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrai (2025. gads)   • Eiropas Inovācijas akts, kas veicina inovatīvu uzņēmumu piekļuvi Eiropas pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūrai (2026. gada 1. cet.)   • Norādījumi par piemērojamiem valsts atbalsta noteikumiem universitātēm un publiskām pētniecības organizācijām piekļuves piešķiršanai infrastruktūrai (2026. gads)
<u>VI. PROGRESA NOVĒRTĒŠANA</u>
Darbības
• Jaunuzņēmumu, augošu uzņēmumu un inovatīvu uzņēmumu definīcija (2026. gads)   • Ikgadējs jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu apsekojums (no 2026. gada)   • Eiropas jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu darbības rezultātu pārskats (no 2026. gada)